

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestu M.C.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 16 lipca 2020 r. M.C. wniósł protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W piśmie skarżący wskazał, iż przez platformę ePUAP dopisał się do listy wyborców w gm. C. Po przybyciu do urzędu gminy w dniu 12 lipca 2020 r. celem oddania głosu, komisja poinformowała go, że został wykreślony z listy wyborców, ze względu na pobranie zaświadczenia z Urzędu Gminy B. pozwalającego na głosowanie w dowolnym miejscu. Wnoszący protest wskazał, iż żadnego zaświadczenia z Urzędu Gminy B. nie pobierał. W ocenie skarżącego uniemożliwiono mu oddanie głosu w wyborach.

Prokurator Generalny w swoim stanowisku z dnia 28 lipca 2020 r. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, albowiem skarżący wskazuje na naruszenie przepisów przez organ gminy, który nie jest organem wyborczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy M.C. podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (t.j. Dz.U. 2020, poz. 979, zwana dalej u.wyb.2020). W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. 2019, poz. 694 ze zm., zwanym dalej k.wyb.) (art. 1 ust. 2 u.wyb. 2020).

Protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej musi spełniać wymogi przewidziane w art. 82 § 1 k.wyb., aby mógł być przedmiotem merytorycznego rozpatrzenia przez Sąd Najwyższy. Protest wyborczy musi być zatem wniesiony z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów. Obowiązkiem wnoszącego protest wyborczy zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego jest sformułowanie w nim zarzutów dotyczących naruszenia unormowań zawartych w tymże kodeksie, albo dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom – mające wpływ na wynik wyborów, jak też przedstawienie lub wskazanie dowodów

uzasadniających te zarzuty (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 czerwca 2014 r., III SW 8/14, z dnia 24 czerwca 2019 r., I NSW 16/19).

Analizując wniesiony przez skarżącego protest, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż w istocie nie sformułował on w sposób należyty zarzutów protestu, jak również nie wskazał dowodów na poparcie podnoszonych okoliczności. Wnoszący protest nie wskazał, które przepisy w jego ocenie zostały naruszone. Oznacza to, że protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 § 3 k.wyb., ponieważ brak w nim skonkretyzowanego zarzutu dotyczącego naruszeń, o jakich mowa w art. 82 § 1 k.wyb. Odnotować przy tym należy, że nie jest rolą Sądu Najwyższego formułowanie i poszukiwanie za wnoszącego protest zarzutów na jakich ma się on opierać.

Wnoszący protest nie przedstawił też, żadnych dowodów na poparcie podnoszonych przez siebie okoliczności, nie przedstawił bowiem (posiadając taką możliwość) żadnych wydruków z platformy ePUAP, które dowodziłyby np. dopisania się przez skarżącego do spisu wyborców.

Niezależnie od powyższego, w przypadku gdy dochodzi do nieprawidłowości w sporządzonym spisie wyborców, zastosowanie znajduje art. 37 § 1 k.wyb., zgodnie z którym, każdy może wnieść odpowiednio do wójta albo do organu, który sporządził spis wyborców, reklamację dotyczącą nieprawidłowości sporządzenia spisu. Z art. 37 § 2 k.wyb. wynika, że do wyżej wymienionych kwestii, stosuje się odpowiednio art. 22 k.wyb. normujący reklamację na nieprawidłowości w rejestrze wyborców. W świetle art. 22 § 5 k.wyb. na decyzję nieuwzględniającą reklamacji lub powodującą skreślenie z rejestru wyborców wnoszący reklamację bądź osoba skreślona z rejestru wyborców może wnieść, w terminie 3 dni od dnia doręczenia decyzji, skargę za pośrednictwem wójta do właściwego miejscowo sądu rejonowego. Ewentualna nieprawidłowość dotycząca spisu wyborców powinna więc zostać rozwiązana za pośrednictwem reklamacji do właściwego organu, który sporządził spis wyborców, natomiast w przypadku jej nieuwzględnienia przysługiwało prawo wniesienia skargi do właściwego sądu, zaś z mocy art. 322 § 2 k.wyb., Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej.

Reasumując, wniesiony protest wyborczy nie spełnia wymogów, o których mowa w art. 321 § 3 k. wyb.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. z art. 321 § 3 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb. pozostawił protest bez dalszego biegu.